

Významné události roku 2009

ÚŘAD
PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ
SOUTĚŽE

OBSAH

UDÁLOST ROKU	3
VÝZNAMNÉ PŘÍPADY ŘEŠENÉ V ROCE 2009	4
LEDEN	4
ÚNOR	4
BŘEZEN	5
DUBEN	6
KVĚTEN	7
ČERVEN	8
ČERVENEC	10
SRPEN	10
ZÁŘÍ	11
ŘÍJEN	11
LISTOPAD	12
PROSINEC	12
AKTIVITY ÚOHS V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH	13
OBLAST HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	13
OCHRANA SOUTĚŽE V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2009	13
STATISTIKY	15
OBLAST VEŘEJNÉ PODPORY	15
OBLAST VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	16
PREZENTACE ÚOHS V MÉDIÍCH	16
STATISTICKÉ ÚDAJE	16
MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	17
DRUHOSTUPŇOVÉ ROZHODOVÁNÍ A SOUDNÍ PŘEZKUM	17
ROZPOČET ÚOHS A POČET ZAMĚSTNANCŮ	18
AGENDA 2010	18

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

Redakční rada: Kristián Chalupa, Filip Vrána, Martin Švanda, Petra Chaloupková, Libuše Kašná

tel.: 542 167 288/243/225

fax: 542 167 112

e-mail: tiskuohs@compet.cz

www.compet.cz

Uzávěrka textu: 30. 11. 2009

Grafická úprava, tisk: Metoda spol. s r. o.

Foto: archiv ÚOHS, foto strana 3, 9: KPR Marta Myšková

UDÁLOST ROKU

Rok 2009 probíhal ve znamení předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. V souvislosti s tímto předsednictvím organizoval Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále ÚOHS či Úřad) významné konference s mezinárodní účastí. K těm nejprestižnějším patřily Den veřejné podpory (State Aid Day), který se konal v dubnu, a Soutěžní den (Competition Day), jenž proběhl přibližně o měsíc později. Událostí roku 2009 byla bezpochyby změna na postu předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Po necelých čtyřech letech působení v této funkci odešel Martin Pecina, který se stal ministrem vnitra ve vládě Jana Fischera. Na návrh této vlády jmenoval pak prezident republiky Václav Klaus 9. července šéfem antimonopolního úřadu Petra Rafaje.

Nový předseda ÚOHS pochází z Valašského Meziříčí a je absolventem Hornicko-geologické fakulty na Vysoké škole báňské v Ostravě. Několik let působil v manažerských funkcích v soukromém sektoru. V roce 1998 se stal místostarostou Frýdku-Místku a o čtyři roky později pak poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Zde pracoval mj. v rozpočtovém výboru a byl rovněž předkladatelem zákona o zneužití významné tržní síly. Po svém nástupu do funkce předseda Rafaj uvedl, že hodlá

navázat na kroky svého předchůdce a dává tedy přednost prevenci před sankcemi. Zdůraznil přitom, že pokud ale dojde ze strany podnikatelských subjektů k porušení pravidel hospodářské soutěže, je připraven nekompromisně zakročit.

„Cílem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je zajistit rovné a férové podmínky pro všechny soutěžitele. Takové tržní prostředí bude prospěšné jak pro rozvoj české ekonomiky, tak i pro běžné spotřebitele,“ zdůrazňuje Petr Rafaj. Připomíná, že podobně je žádoucí vytvoření transparentních podmínek pro uchazeče o veřejné zakázky, aby tak bylo co nejefektivněji zajištěno vynakládání finančních prostředků z veřejných zdrojů.

Nástupu nového předsedy na ÚOHS předcházely již zmíněné akce mezinárodního významu. V polovině května uspořádal antimonopolní úřad v rámci předsednictví ČR v Radě Evropské unie Evropský soutěžní den. Jednalo se o pravidelnou akci, kterou každoročně organizuje předsednický stát. Nejvýznamnějším hostem konference byl generální ředitel DG Competition Evropské komise Philip Lowe. Více než dvě stovky účastníků tohoto pracovního setkání si vylisovaly příspěvky řady dalších představitelů evropských soutěžních úřadů i uznávaných expertů z této oblasti i ze zemí mimo Evropskou unii.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY ŘEŠENÉ V ROCE 2009

LEDEN

Krajský soud v Brně potvrdil pokutu 113,064 mil. korun hlavním tuzemským distributorům léčiv. Společnosti Alliance Healthcare s.r.o. (23,859 mil. Kč), GEHE Pharma Praha spol. s r.o. (16,831 mil. Kč), PHARMOS a.s. (18,638 mil. Kč) a PHOENIX Lékárenský velkoobchod a.s. (53,736 mil. Kč) porušily zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že si v období od 30.1.2006 do 14.2.2006 vzájemně zprostředkovaly společný záměr ukončit od 15. 2. 2006 dodávky plného sortimentu léčiv do tří významných fakultních nemocnic – Thomayerovy, Na Bulovce (obě v Praze) a nemocnice u sv. Anny (v Brně) a následně jim poskytovat jen dodávky tzv. vitálních léčiv se zkrácenými lhůtami splatnosti. Tento společný záměr také od uvedeného dne koordinovaně realizovaly.

Úřad povolil fúzi v oblasti papírenského průmyslu. V důsledku navrhovaného spojení dojde ke snížení počtu akcionářů ve společnosti EURO WASTE ze tří (Mondi Štětí, Reparco Trading a Smurfit Kappa Štúrovo) na dva (Mondi Štětí a Reparco Trading). Oba výslední vlastníci budou držet padesát procent společnosti EURO WASTE.

Úřad ukončil v procesu tzv. narovnání správní řízení se společností Albatros. Za protisoutěžní jednání byla vydavatelé knih uložena pokuta 313 tisíc korun. Úřad se začal chováním uvedené společnosti zabývat na počátku roku 2008 v souvislosti s distribucí posledního dílu českého vydání Harryho Pottera. Správní řízení se však netýkalo pouze této jedné knihy, ale obecně vertikálních dohod mezi Albatrosem a jeho odběrateli. Řízení prokázalo, že Albatros uzavíral a plnil zakázané dohody o omezení okruhu osob, jimž je odběratel oprávněn dále dodávat zboží. Tyto dohody byly uzavírány od roku 2001, většina z nich však neměla významnější dopad na trh. Nejzávažnější bylo uzavírání zakázaných dohod

ve spojitosti s vydáním knihy Harry Potter a relikvie smrti, jejichž cílem bylo zamezit distribuci této knihy do hypermarketů, a tím zabránit cenové soutěži mezi hypermarkety a specializovanými knihkupci. Zkušenosti přitom ukazují, že hypermarkety jsou nositeli slev knih pro zákazníky, kdežto tradiční knihkupci většinou dodržují doporučené prodejní ceny. Zákazníci tak byli v době největšího zájmu o knihu Harry Potter omezeni v možnosti ji zakoupit s výraznou slevou. Dodržování dohod o omezení okruhu osob, jimž je odběratel oprávněn dále dodávat zboží, bylo v uvedeném případě účastníkem řízení rovněž kontrolováno a při porušení závazku požadována sankce. Albatros dále uzavřel i několik smluv obsahujících dohodu o určení ceny pro další prodej.

Předseda Úřadu Martin Pecina potvrdil pořádkovou pokutu ve výši 100 000 Kč podnikateli Davidu Beranovi a 50 000 Kč společnosti VTK GROUP, a.s. za to, že vykonávali společnou kontrolu nad společností VÍTKOVICE HOLDING a.s. (dále jen VH), aniž by k Úřadu podali návrh na zahájení řízení o povolení spojení soutěžitelů a vyčkali právní moci rozhodnutí o této fúzi.

Evropská komise povolila zavedení českého programu veřejné podpory „Interoperabilita v železniční dopravě“, když jej označila za slučitelný s komunitárními pravidly veřejné podpory. Komise sice konstatovala, že opatření ovlivní obchod mezi členskými státy EU a naruší tak hospodářskou soutěž, avšak benefity plynoucí ze zvýšené interoperability budou převažující. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jako koordinační orgán pro oblast veřejné podpory v České republice, spolupracoval na notifikaci uvedeného programu i na procesu jeho schvalování u Evropské komise. Všeobecným cílem programu je postupně zajišťování technické a provozní propojenosti systémů železniční sítě České republiky se železničními sítěmi v sousedních státech, jakož i mezi jednotlivými subjekty zapojenými do železniční dopravy. Maximální výše podpory může dosáhnout nejvýše 50% celkových způsobilých nákladů. Podpora bude poskytována formou přímé dotace, přičemž program bude v platnosti do konce roku 2013. Celkem je pro tyto účely vyčleněna částka ve výši 1 mld. Kč. Příjemci podpory budou jednak licencované podniky železniční dopravy a dále pak Správa železniční dopravní cesty.

Předseda Úřadu Martin Pecina potvrdil svým druhostupňovým rozhodnutím uložení sankce ve výši 100 000 Kč zadavateli město Mělník za jeho postup ve veřejné zakázce na „Měření rychlosti“. Zadavatel se při zadávání této zakázky dopustil celé řady chyb.

ÚNOR

Úřad povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů MORAVIA STEEL a.s. a Moravskoslezský kovošrot, a.s. Společnost MORAVIA STEEL tak může získat 51% podíl v přebíraném subjektu.

V únoru 2009 byl EK oznámen program podpory „Podpora budování ICT sítí pro zprístupnění broadbandových služeb

fungujících na otevřených principech a poskytujících L2 konektivitu“. V průběhu notifikačního řízení EK schválila Pokyny Společenství k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí, které zakotvují rozhodovací praxi EK v této oblasti. Podpora je zacílena na budování sítí NGA ve smyslu výše uvedených Pokynů v regionu Jihovýchod. EK si k oznámenému programu vyžádala doplňující informace. Rozhodnutí EK v této věci nebylo dosud vydáno.

Předseda Úřadu Martin Pecina opětovně rozhodl ve věci zakázané dohody pekárenských podniků DELTA PEKÁRNY, a.s., ODKOLEK a.s. a PENAM, a.s. Za jednání ve vzájemné shodě při určování cen byly těmto soutěžitelům uloženy sankce v celkové výši 52 800 000 Kč (Delta Pekárny 24.800.000,- Kč, ODKOLEK a.s. 14.800.000,- Kč, PENAM, a.s. 13.200.000,- Kč). Uvedené jednání bylo rovněž soutěžitelům do budoucna zakázáno. Předseda Úřadu rozhodoval o případu opakovaně poté, co bylo původní rozhodnutí ze srpna 2006 zrušeno rozsudky Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu. V nejnovějším rozhodnutí Úřad především na základě rozsudků soudů upravil popis zakázaného jednání soutěžitelů, když upřesnil, které jednání pekárenských společností považuje za nezákonné.

Úřad uložil pokutu 30 tisíc korun Tělovýchovné jednotě ŽĐAS ze Žďáru nad Sázavou. Důvodem jsou pochybení při výběrovém řízení na dodavatele rolby na úpravu ledové plochy. Zadavatel v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách stanovil jako dílčí kritérium hodnocení nabídek technický kvalifikační předpoklad „reference“. Rozhodnutí je pravomocné, zadavatel se neodvolal.

Předseda Úřadu Martin Pecina svým druhostupňovým rozhodnutím potvrdil uložení pokuty 150 tisíc korun Ministerstvu vnitra za porušení zákona o veřejných zakázkách. Důvodem je chybný postup při zadání veřejné zakázky na zabezpečení krizové komunikace.

BŘEZEN

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil svým pravomocným rozhodnutím spojení soutěžitelů v oblasti stavebnictví Metrostav a.s. a PRAGIS a.s.

ÚOHS uložil pravomocně pokutu 500 tisíc korun Sdružení pohřebnictví v ČR (SPČR). Sdružení od roku 2002 přijalo několik předpisů a metodik, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu pohřebních a souvisejících služeb. Kromě zaplacení pokuty musí sdružení své členy (cca 140 subjektů) informovat o obsahu rozhodnutí ÚOHS a upravit některé materiály tak, aby neodporovaly pravidlům soutěže. Jedním z předmětných dokumentů je „Kodex cti“ obsahující mj. pravidlo omezující cenovou soutěž mezi členy sdružení, neboť v případě, že by snížili své ceny pod aktuální „obvyklou“ úroveň – tedy pokud by své služby zlevnili, vystavili by se riziku kontrol ze strany SPČR. Potvrdilo se, že toto pravidlo bylo v praxi chápáno a vykládáno tak, že členové sdružení mezi sebou nemají soutěžit v oblasti cen. Dále se jedná o dokument nazvaný „Zásady určující základní pravidla práce subjektů ucházejících se o „Znak kvality“ propůjčovaný Sdružením pohřebnictví v ČR“, obsahující zákaz podávání

informací srovnávajících ceny mezi konkurenty. Toto pravidlo tedy ještě zvyšovalo závažnost výše uvedeného omezení v oblasti cen, neboť i kdyby některý člen sdružení své služby skutečně zlevnil, byl by omezen ve svém právu upozornit na to své potenciální zákazníky. Dále pak šlo o tři metodické materiály (např. „Jak postupovat při kopání hrobů“), které vždy obsahovaly metodický návod na stanovení ceny za určité služby, což je z hlediska zákona o ochraně hospodářské soutěže nepřijatelné, neboť tento zakazuje koordinaci nejen ve vztahu ke konečné výši cen, ale i přesné metodiky jejich stanovení. Ze všech uvedených materiálů vyplývá přímá snaha ovlivnit tvorbu ceny konkrétních služeb poskytovaných členy sdružení a zakonzervovat je na stávající úrovni, resp. zabránit jejich snižování.

Úřad povolil spojení soutěžitelů AGROFERT HOLDING, a.s. a Agropol Group, a.s. Svůj souhlas však podmínil splněním několika strukturálních závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže, které účastník řízení před vydáním rozhodnutí přijal. Při detailní analýze jednotlivých trhů, které budou ovlivněny spojením, Úřad identifikoval možné obavy z narušení hospodářské soutěže na celkem devíti relevantních trzích maloobchodního prodeje průmyslových hnojiv, maloobchodního prodeje krmných směsí, výkupu obilovin a výkupu olejnin v šesti krajích České republiky. K posílení skupiny AGROFERT dojde i na dalších trzích, na nich však bude, jak vyplynulo z rozsáhlého šetření, zachován významný konkurenční tlak a obchodní partneri spojujících se soutěžitelů budou mít i po fúzi možnost výběru alternativního dodavatele, případně odběratele. V zájmu zachování účinné hospodářské soutěže na spojením nejvíce dotčených trzích se společnost AGROFERT zavázala odprodat vybrané části podniku některých společností ze skupin AGROFERT a Agropol a dále minoritní akciový podíl, který vlastní v jednom z jejich konkurentů. Kupujícím musí být soutěžitel, který má všechny předpoklady pro to, aby převáděné části podniku vytvořily dodatečný konkurenční tlak na spojením vzniklý celek. AGROFERT nesmí rovněž předmět převodu do doby odprodeje zatížit nestandardními závazky a v době po odprodeji musí vůči nim v rámci vzájemných obchodních vztahů uplatňovat běžné podmínky. Uvedené závazky jsou dle analýzy Úřadu dostatečné k odstranění obav z narušení hospodářské soutěže na dotčených trzích.

Úřad uložil pokutu 800 tisíc korun Královehradeckému kraji za závažná pochybení při pořízení jeho nového administrativního sídla. Kraj uzavřel v roce 2004 „nájemní (leasingovou) smlouvu“ se společností IMMORÉNT ČR s.r.o. Účelem této smlouvy bylo umístění samosprávy kraje, krajského úřadu, památkového úřadu, detašovaných pracovišť ministerstev a jiných státních orgánů. Objem veřejné zakázky přitom činil více než jednu miliardu korun. O tři roky později byl předmět plnění doplněn o dodávku nábytku v ceně cca 36 milionů korun bez DPH. Tato zakázka byla v jednacím řízení bez uveřejnění zadána v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách opět firmě IMMORÉNT.

Úřad uložil pokutu za pochybení při výstavbě sběrného přepravního uzlu České pošty v Ústí nad Labem. Její výše činí 60 tisíc korun. ÚOHS prvostupňovým rozhodnutím ze dne 19. března 2009 uzavřel prozkoumávání uzavírání dodatků č.4–7 týkajících se druhé etapy výstavby. Zadavatel v rozporu se zákonem

o veřejných zakázkách nevypsal transparentní výběrové řízení a uzavřel smlouvy přímo se společností INSKY. Objem uzavíraných dodatků přitom činil 175 mil. korun. Stejněho pochybení se zadavatel dopustil při uzavírání dodatků č. 1–3 v objemu cca 470 mil. korun, za což byl již dříve pokutován částkou 100 tisíc korun. Mimo režim zákona byly uzavřeny také dodatky č. 7–11 u první etapy výstavby. Za toto pochybení byl zadavatel sankcionován částkou 40 tisíc korun. Souhrnem tak sankce ze tří správních řízení činí 200 tisíc korun.

EK povolila České republice tři podpůrné programy na pořízení a obnovu železničních kolejových vozidel, vozidel pro městskou dopravu a vozidel pro regionální dopravu. EK konstatovala, že se jedná o veřejnou podporu, která je v souladu s komunitárními pravidly. Příjemci podpory, která bude poskytována formou přímých investičních příspěvků, budou podniky zřízené veřejnými orgány a podniky poskytující služby veřejné dopravy. Počet příjemců v oblasti železniční dopravy by měl být menší než 10, v případě městské a regionální dopravy je odhadovaný počet příjemců mezi 50 – 100. Míra podpory může činit až 40% celkových způsobilých nákladů. Všechny tři programy budou platné do konce roku 2014. Celkový rozpočet programu pro železniční dopravu dosahuje 4,323 mld. Kč, pro městskou dopravu pak 1,157 mld. Kč a pro regionální dopravu 1,179 mld. Kč.

DUBEN

Úřad vydal tři metodické dokumenty pro potenciální účastníky správních řízení v oblasti spojování soutěžitelů. Dvě z těchto Oznámení, jsou zaměřena zejména na situace, jež mohou při schvalování fúzí nastat v době probíhající finanční a hospodářské krize. Jednalo se o Oznámení o zákazu uskutečňování spojení před jeho povolením a výjimkách z něj, Oznámení o aplikaci konceptu obrany společnosti v hospodářských potížích při posuzování spojení soutěžitelů a Oznámení o pojmu spojujících se soutěžitelů.

Úřad povolil spojení dvou bankovních subjektů. Rakouská Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG tak získá kontrolu nad svým konkurentem Weinviertler Sparkasse AG.

Úřad uložil svými prvostupňovými rozhodnutími sankce v úhrnné výši 110 000 Kč za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže dvěma sdružením soutěžitelů: Asociace užitě grafiky a grafického designu (60 000 Kč) a Typo Design Club (50 000 Kč). Kromě uložené sankce Úřad zakázal plnění protisoutěžních dohod a nařídil, aby členové obou sdružení byli do 30 dní od nabytí právní moci rozhodnutí informováni o verdiktu Úřadu a o nelegálním charakteru uvedených metodických předpisů. Ve třetím, paralelně vedeném správním řízení s Unii grafického designu, Úřad konstatoval, že nedošlo ke spáchání správního deliktu.

Bylo zastaveno správní řízení ohledně možného zneužití dominantního postavení společnosti ČEZ. Úřad měl podezření, že uvedená společnost zneužila svého dominantního postavení uplatňováním rozdílných podmínek ve smlouvě na prodej energetického uhlí, kterou uzavřela se společností Lignite Hodonín, s.r.o. na období let 2005–2010. Úřad namítal zejména způsob stanovení ceny hnědého uhlí, kdy společnost Lignite jako jediný dodavatel hnědého uhlí neměla sjednaný takový cenový vzorec, který

by zahrnoval vliv meziroční změny ceny energie. Společnost ČEZ ovšem v průběhu správního řízení zahájila se společností Lignite Hodonín jednání o změně smlouvy a její podmínky následně upravila. Základní změna se týkala právě způsobu stanovení ceny lignitu; nově navržený cenový vzorec zohlednil s účinností od 1. 1. 2009 vliv meziroční změny cen elektrické energie. Cenový vzorec je identický s tím, který je zakotven v obdobných smlouvách společnosti ČEZ s dalšími hnědouhelnými společnostmi. Nově sjednaným způsobem výpočtu ceny došlo současně i k odstranění dalších ustanovení obsahujících snížení ceny za dodávky lignitu. Sjednoceny byly i další smluvní podmínky.

Při příležitosti předsednictví ČR v Radě EU uspořádal ÚOHS dvoudenní mezinárodní konferenci – State Aid Day, které se zúčastnila více než stovka odborníků z ČR a z dalších členských zemí EU. Se svými příspěvky vystoupily mj. i zástupci Evropské komise a odborníci na veřejnou podporu z Rakouska či Dánska. Další akcí, pořádanou ÚOHS v rámci předsednictví byl seminář týkající se Nařízení Komise č. 800/2008, kterým se v souladu s čl. 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). Na semináři byla, za účasti zástupců EK, projednávána problematika veřejné podpory v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a obecné podmínky pro použití obecného nařízení o blokových výjimkách.

Úřad povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení společností ČEZ Teplárenská, a.s. a MARTIA a.s.

Evropská komise vydala závěrečnou monitorovací zprávu o restrukturalizaci ocelářského sektoru v České republice a v Polsku. Komise posuzovala průběh restrukturalizace pravidelně v průběhu předchozích pěti let, a to s ohledem na poskytnutou veřejnou podporu, resp. dodržování restrukturalizačních plánů, jimiž byla tato podpora podmíněna. Úřad po celou dobu aktivně spolupracoval s poskytovateli podpory, tedy Ministerstvem financí a Ministerstvem průmyslu a obchodu, i Evropskou komisí. Komise konstatovala, že všechny podmínky restrukturalizace českých oceláren Ispat Nová Huť (nyní Mittal Steel Ostrava), Válcovny plechu Frýdek-Místek a Vítkovice Steel uvedené v Protokolu č. 2 Smlouvy o připojení ČR k EU byly splněny a restrukturalizace skončila úspěchem. Přestože veřejná podpora pro tyto společnosti dosáhla v průměru jen 59% předpokládané výše, neprojevovalo se to negativně na jejich výkonnosti. Došlo rovněž k požadovanému odstranění nadbytečných výrobních kapacit a zefektivnění výroby. Uskutečnily se sice nebyly všechny požadované investice, avšak vzhledem k nižší výši skutečně poskytnuté podpory byla i jejich úroveň Komisí označena za dostatečnou.

Evropská komise schválila dokument Sdělení Komise o zjednodušeném postupu ohledně některých druhů státních podpor. Cílem schváleného opatření je prohloubení spolupráce a komunikace mezi členskými státy a Evropskou komisí před oznámením podpory.

Předseda Úřadu Martin Pecina svým druhostupňovým rozhodnutím ze dne 1. dubna 2009 potvrdil uložení sankce ve výši 300 tisíc korun statutárnímu městu Zlín. Se sankcí byl současně uložen zákaz plnění uzavřených smluv. Důvodem jsou závažná pochybení při realizaci zakázky z roku 2006 na „dodávky a služby v oblasti

informačních a komunikačních technologií“. Zadavatel se správného deliktu dopustil tím, že uzavřel smlouvu s vítězným uchazečem, přičemž nevymezil předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky. Dále porušil zákon, když odkazoval v zadávací dokumentaci na specifická označení výrobků, které platí pro určitého podnikatele za příznačné, čímž byla určitým dodavatelům zaručena konkurenční výhoda. Zadavatel rovněž neomezil rozsah požadovaných informací o kvalifikaci dodavatelů na informace bezprostředně související s předmětem veřejné zakázky. Požadoval totiž minimální roční obrat uchazeče 300 mil. korun, tj. téměř 27krát vyšší než je roční hodnota dané zakázky. Tím byla porušena zásada nediskriminace.

Úřad uložil pokutu 70 tisíc korun Ministerstvu zdravotnictví. Důvodem je obcházení 2 milionového limitu při mediální kampani v rámci prevence boje s civilizačními chorobami. Ministerstvo v prosinci 2005 rozdělilo v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách uvedenou mediální kampaň na čtyři samostatné zakázky: prevenci rakoviny plic, karcinomu děložního čípku, prevenci obezity a kolorektálního karcinomu. Ministerstvo dále oslovilo tři firmy, z nichž ve všech čtyřech případech vybralo stejného vítěze, společnost T.C.B. – CZ s.r.o. Vzhledem k tomu, že z hlediska věcného i časového tyto zakázky tvořily jeden celek, byl uvedený postup v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. Celá mediální kampaň měla být zadána jako nadlimitní veřejná zakázka v řádném zadávacím řízení.

Úřad uložil pokutu 800 tisíc korun Ministerstvu práce a sociálních věcí. Důvodem jsou závažné chyby ve veřejné zakázce na pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku. Tendr v roce 2007 vyhrála společnost Cofet, a.s. s nabídkou cca 175 mil. korun včetně DPH. Ministerstvo stanovilo v zadávací dokumentaci neurčitě a netransparentně dílčí kritérium ekonomické výhodnosti nabídek „počet nabídnutých školení a rekvalifikačních kurzů“, kterých mělo být minimálně 20. Toto kritérium bylo formulováno velmi obecně, nejednoznačně a připouštělo dvojitý výklad. Zatímco vybraný uchazeč uvedl absolutní počet kurzů, ostatní uváděli hodnoty vztahující se k druhům školení. Výsledkem byla situace, kdy zadavatel obdržel několik vzájemně neporovnatelných nabídek. Uložení pokuty bylo potvrzeno druhostupňovým rozhodnutím z listopadu 2009.

KVĚTEN

Úřad uložil svými dvěma prvostupňovými rozhodnutími pokutu ve výši 2 316 000 Kč společnosti HUSKY CZ s.r.o. a 425 000 Kč podnikateli Ing. Zdeňku Královi (značka Pinguin) za uzavírání zakázaných dohod o určování cen pro další prodej na trhu prodeje zboží outdoorového vybavení. Společnost HUSKY CZ se podle důkazů, které se Úřadu podařilo zajistit při neohlášeném místním šetření, dopouštěla porušování soutěžních pravidel ve svých obchodních vztazích s odběrateli z řad internetových obchodů. Společnost založila svou cenovou politiku na ústních dohodách o povinném dodržování tzv. doporučených cen, které dále konkretizovala ceníkem rozesílaným formou e-mailu. V předložených cenících byla uvedena velkoobchodní cena bez DPH a maloobchodní cena, která byla vždy označena jako doporučená. Dle zákona o ochraně hospodářské soutěže nejsou doporučené ceny považovány za protisoutěžní v případě, že

prodejce není přímo nebo nepřímo omezen v určování cen zboží pro jeho další prodej a má možnost stanovit koncovou cenu i pod výši doporučené prodejní ceny. Cenová ujednání, která jsou vybavena pokyny či sankcemi zavazujícími či motivujícími smluvní partnery k dodržování stanovené (doporučené) ceny, jsou dle zákona zakázána. Šetřením bylo prokázáno, že společnost HUSKY CZ s.r.o. plnění dohod o doporučených cenách pro další prodej svými odběrateli skutečně kontrolovala a pod hrozbou přerušení dodávek zboží či jiných sankcí jejich plnění i vymáhala. Druhý pokutovaný soutěžitel, Ing. Zdeněk Král, odeslal svým odběratelům e-mail obsahující písemný návrh dohody o určování cen pro další prodej zboží, jenž byl z jejich strany akceptován. Došlo tak k uzavření a následnému plnění zakázaných dohod.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2009 zastřešoval notifikaci programu podpory implementovaného na základě Sdělení Komise – *Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize* (dále jen „Dočasný rámec“). Obsahem programu N 236/2009 jsou přímé podpory až do výše 500 000 EUR. Činnost ÚOHS v rámci tohoto programu byla komplexní, spočívala v oslovení poskytovatelů veřejné podpory, jehož cílem bylo zjistit zájem o poskytování tohoto typu podpory. Dále bylo nutné zjistit právní předpisy, na základě kterých by jednotliví poskytovatelé přímé podpory udělovali a především hrubý odhad rozpočtu vyčleněného poskytovateli na toto opatření. Na základě těchto podkladů zpracoval Úřad text programu a zajišťoval proces notifikace u EK. Přijetím rozhodnutí N 236/2009 dne 7. května 2009 pak byla Úřadu svěřena role monitorující ve smyslu podávání průběžných zpráv o realizaci programu. Nad rámec této povinnosti Úřad k aplikaci rozhodnutí vydal aplikační pravidla k rozhodnutí, aby poskytovatelům maximálně ulehčil při používání tohoto nástroje v praxi.

Předseda Martin Pecina svým druhostupňovým rozhodnutím uložil pravomocně dosud nejvyšší sankci za zneužití dominantního postavení. Společnost České dráhy, a.s. je podle rozhodnutí ze dne 6. května 2009, povinna zaplatit celkem 254 milionů korun. Jednáním Českých drah na trhu železniční

nákladní dopravy substrátů přepravovaných ve velkých objemech bylo porušeno české i komunitární soutěžní právo. České dráhy v období od 1. 1. 2004 do 30. 11. 2007 uplatňovaly bez objektivně ospravedlnitelných důvodů vůči svým odběratelům rozdílné ceny za služby železniční nákladní dopravy u přeprav se srovnatelnými kalkulačními parametry ovlivňujícími výši nákladů na tyto služby a rovněž i rozdílné výše marží. Tímto způsobem účastník řízení znevýhodňoval některé své odběratele, kterým byly stanoveny ceny, resp. marže podstatně vyšší než jiným zákazníkům při obdobném nebo srovnatelném plnění, a rovněž ztížil možnost uplatnění ostatním železničním nákladním dopravcům na trhu. Výhodnější podmínky České dráhy poskytovaly především těm svým zákazníkům, jimž byla nabídnuta přeprava od konkurenčních firem. Konkurenti Českých drah přitom neměli možnost na takovou cenovou politiku adekvátně reagovat. České dráhy dále znemožnily v roce 2006 a části roku 2007 společností SPEDIT-TRANS, a.s. a ŠPED-TRANS Levice, a.s. bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uzavírat smlouvy o zákaznickém tarifu, a získat tak slevu z veřejného ceníku, a dále stanovily povinnost skládat stoprocentní zálohy na jimi poskytované služby železniční nákladní dopravy. Dne 5. 1. 2006 pak společnost České dráhy vypověděla výše uvedeným soutěžitelům Smlouvy o centrálním zúčtování přepravného, čímž je znevýhodnila oproti konkurenci. České dráhy tyto kroky učinily v reakci na vysoce konkurenční jednání obou společností. V konečném důsledku tak bylo těmto společnostem znemožněno, resp. výrazně ztíženo další působení na trhu.

V Brně se ve dnech 13. a 14. května uskutečnila v rámci českého předsednictví v Radě EU významná konference tzv. Competition Day. Této akci se zúčastnilo kolem dvou set odborníků převážně ze zemí Evropské unie. Program byl rozdělen do několika diskuzních panelů. První z nich se týkal soukromého prosazování soutěžního práva, což je v Evropské unii velice aktuální otázka. Na dalších panelech prvního dne byly řešeny otázky dominance a vzájemné vztahy mezi leniency programem umožňujícím prominutí trestu za poskytnutí důkazů o kartelovém chování, institutem narovnání a trestním postihem za kartelové jednání, který byl nedávno zaveden i do českého právního řádu. Program druhého dne tvořilo téma spolupráce soutěžních orgánů v rámci Evropské soutěžní sítě a panel hospodářská soutěž a krize, který vedl nejvýznamnější host konference generální ředitel DG Competition Evropské komise Philip Lowe. Po konferenci Competition Day se v sídle ÚOHS uskutečnilo vůbec první plenární zasedání ECN mimo Brusel.

Na summitu EU-Jižní Korea v Soulu byla 23. května podepsána dohoda mezi Jižní Koreou a ES o spolupráci ve věcech protisoutěžního jednání. Smlouva usnadňuje spolupráci mezi Evropskou komisí, soutěžními úřady členských států EU a soutěžním úřadem Jižní Koreje v oblasti ochrany hospodářské soutěže. Zvyšuje se tak šance na efektivní odhalení kartelů, zneužití dominantního postavení nebo jiných praktik, které poškozují trhy smluvních stran.

Úřad ukončil šetření na trhu uskladňování zemního plynu v podzemních zásobnících. Šetření, které probíhalo od konce roku 2007, se týkalo podezření, že společnosti náležející do skupiny RWE dlouhodobou rezervací skladovacích kapacit

a neumožněním přístupu k těmto kapacitám, mohly ztížit svým konkurentům přístup a působení na souvisejícím trhu dodávek zemního plynu. Přístup ke skladovacím kapacitám je nezbytným předpokladem pro dodávky plynu domácnostem a jiným malým odběratelům. Výsledkem šetření a několikaměsíčních intenzivních trojstranných jednání, jichž se vedle ÚOHS a šetřených společností účastnil též Energetický regulační úřad, byl návrh opatření pro podporu a ochranu hospodářské soutěže ze strany společností skupiny RWE. Konkrétně se skupina RWE zavázala postupně uvolnit a nabídnout k využívání třetím stranám do roku 2013 skladovací kapacitu o objemu 500 mil. m³, tedy přibližně 20 % svých kapacit. Zároveň byla o 12 let zkrácena doba účinnosti smlouvy o uskladnění plynu uzavřené mezi RWE Transgas a RWE Gas Storage, čímž se významně zkrátila doba vnitropodnikové rezervace kapacity zemního plynu pro RWE Transgas.

Evropská komise svým rozhodnutím povolila České republice podpůrný program veřejného financování alternativních plnicích stanic pro provozovatele veřejné dopravy v regionu Severovýchod (Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj).

Úřad vydal celkem čtyři prvostupňová nepravomocná rozhodnutí v kterých konstatoval závažná porušení zákona o veřejných zakázkách ze strany Správy a údržby silnic Kutná Hora. U třech tendrů na zajištění údržby silnic byla zrušena zadávací řízení, v dalších 21 případech, kde byly s vybranými uchazeči již uzavřeny smlouvy, byla uložena pokuta v celkové výši 300 tisíc korun. Zadavatel pochybil, když ve všech 24 zakázkách nevymezil minimální úroveň jednoho z kvalifikačních předpokladů tak, aby odpovídal druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění. Byla tak porušena zásada zákazu diskriminace v zadávacím řízení, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky. Konkrétně se jednalo o požadavek, aby dispečerské pracoviště uchazečů o veřejné zakázky mělo sídlo v regionu, kterého se údržba dané silnice týkala. Vzhledem ke skutečnosti, že u předmětných zakázek jsou činnosti vykonávané na dispečerském pracovišti založeny na komunikačních technologiích (vybavení telefonní linkou, mobilním telefonem a přístupem na internet) a jsou zaměřeny na zajištění zpravodajství vázaného na údržbu silnic apod., ÚOHS dospěl k závěru, že výkon takovýchto činností není místně vázán a kvalita realizovaných výstupů nemusí být ovlivněna územní vzdáleností k místu plnění samotné veřejné zakázky.

ČERVEN

Dne 1. června 2009 nabyl účinnosti zákon č. 109/2009 Sb., kterým se mění mj. zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Novela zákona zavádí nový pojem "koordinální orgán veřejné podpory", který souhrnně označuje Úřad a Ministerstvo zemědělství jakožto orgány kompetentní k výkonu činnosti v zákonem vymezených oblastech veřejné podpory. Úřad vykonává působnost koordinálního orgánu mimo oblast zemědělství a rybolovu. V řízeních před Komisí mají poskytovatelé povinnost si vyžádat předchozí stanovisko koordinálního orgánu k podáním učiněným před zahájením řízení před Komisí a v jeho průběhu. Koordinální orgán vydá stanovisko nejpozději do 5 pracovních dnů, v případě zemědělství a rybolovu

do 15 pracovních dnů ode dne doručení žádosti. V případě, že koordinační orgán v této lhůtě stanovisko nevydá, má se za to, že jeho stanovisko k podání je kladné. Koordinační orgány také nově nabyly působnost v oblasti evidence a kontroly využívání podpor malého rozsahu (de minimis), kdy se předpokládá vytvoření a vedení centrálního registru de minimis, který bude shromažďovat informace o veškerých podporách malého rozsahu poskytnutých po 1. lednu 2010.

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Martin Pecina se s účinností k 8. červnu 2009 vzdal své funkce v souvislosti se svým jmenováním ministrem vnitra. V době, kdy nebyla funkce předsedy obsazena, byl pověřen řízením Úřadu I. místopředseda Robert Neruda.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze pořádali ve dnech 26. a 27. června 2009 mezinárodní konferenci Soukromé vymáhání kartelového práva.

ÚOHS uzavřel šetření vedené se společností ČEZ Prodej, s.r.o., které se týkalo poskytování tzv. bílého šrotovného, tedy příspěvku 1 000,- Kč na koupi úsporných elektrospotřebičů. Nebyly shledány důvody pro zahájení správního řízení.

Úřad vydal rozhodnutí týkající se spojení zdravotních pojišťoven Hutnická zaměstnanecká pojišťovna a Zdravotní pojišťovna Agel, v němž konstatoval, že fúze nepodléhá jeho povolení. Dle názoru ÚOHS zdravotní pojišťovny nejsou při provádění veřejného zdravotního pojištění považovány za soutěžitele ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Úřad povolil společnosti C.S. Cargo a.s. převzít konkurenčního přepravce AIR-SEA s.r.o.

Úřad uložil v rámci dalšího rozhodnutí o narovnání pokutu 10 milionů korun společnosti RWE Transgas, a.s. Důvodem je zneužití dominantního postavení, kterého se RWE dopustila vůči některým svým zákazníkům, maloodběratelům zemního plynu a domácnostem. RWE stanovila na základě chyby ve výpočtovém vzorci v září roku 2008 nepřiměřeně vysoké zálohy. Zálohy byly takto nesprávně stanoveny u celkem 129.131 zákazníků z řad maloodběratelů a domácností. Nepřesnost při stanovení výše zálohy činila zhruba 10 % proti běžnému stavu. Počínaje listopadem roku 2008 byly tyto zálohy částí dotčených zákazníků hrazeny. V důsledku nečinnosti RWE, kdy společnost bez objektivně ospravedlnitelných důvodů nevyvinula podle názoru Úřadu přiměřené úsilí nezbytné k nápravě tohoto vadného stavu tím, že plošně nepřikročila ke snížení takto nepřiměřeně vysokých záloh u těch zákazníků, kteří o jejich změnu sami nepožádali, tak byli tito zákazníci po určitou dobu omezeni v možnosti nakládat s takto navíc odvedenými finančními prostředky. Toto jednání mělo dopad na celkem 78.746 zákazníků, kteří do 8. 6. 2009 sami nepožádali o snížení výše nesprávně stanovených záloh. Jednalo se přitom o klienty regionálních plynárenských společností náležejících do skupiny RWE, a to konkrétně Východočeské plynárenské, Severomoravské plynárenské, Severočeské plynárenské, Středočeské plynárenské a Západočeské plynárenské. Společnost RWE Transgas od okamžiku

zahájení řízení s Úřadem plně spolupracovala. V průběhu řízení akceptovala závěry ÚOHS a uznala právní kvalifikaci jednání. Společnost RWE Transgas dále předložila důkazy dokumentující rozsah protisoutěžního jednání, zejména jeho dopady na konečné zákazníky. Dále se v rámci procedury narovnání zavázala významně nad obvyklou mírou kompenzovat újmu, jež u těch z dotčených zákazníků, kteří budou mít na konci vyúčtování přeplatek, výše zmíněným pochybením vznikne. Společnost RWE Transgas zajistí, aby v rámci konečného vyúčtování za odběr zemního plynu v září roku 2009 bylo na účet těchto zákazníků připsáno 8 procentní zhodnocení navíc zaplacené částky (tj. rozdíl mezi správně a chybně stanovenou výší záloh). Celková výše této kompenzace dotčeným zákazníkům činila přes 5,5 milionů korun.

Úřad uložil nepravomocně pokutu ve výši 70 000 Kč obci Loučná nad Desnou za porušení zákona o veřejných zakázkách. Obec chybovala, když zakázky na revitalizaci středu obce a revitalizaci východní části obce zadala odděleně a nikoliv jako jedinou zakázku.

V souvislosti s povodněmi, k nimž v červnu došlo v některých oblastech České republiky, aktualizoval ÚOHS své doporučení o zadávání veřejných zakázek v oblastech postižených živelnou katastrofou.

Úřad uložil nepravomocně pokutu 300 tisíc korun Statutárnímu městu Ústí nad Labem. Důvodem byla závažná pochybení při zadávání veřejné zakázky na I. etapu revitalizace městského centra. Zadavatel se při výběru realizátora projektu, kterým se stala společnost EUROVIA CS, a.s., dopustil řady pochybení. Počet zájemců o zakázku omezil losem. Toto losování však v únoru 2005 proběhlo pouze za účasti zástupců zadavatele. Takovýto způsob výběru zájemců je však zcela netransparentní, neboť v něm zcela absentoval prvek veřejné kontroly. Zadavatel rovněž nepřipustil možnost účasti na losování zástupcům jednotlivých uchazečů, příslušné protokoly pak neobsahují popis způsobu, jakým bylo losování provedeno. Zadavatel dále porušil zákon o veřejných zakázkách tím, že v zadání zaměnil kritéria posouzení kvalifikace

uchazečů s kritérii stanovenými pro hodnocení nabídek. Dalším pochybením je fakt, že zpráva o posouzení a hodnocení nabídek neobsahuje odůvodnění, ze kterého by bylo patrné, na základě jakých skutečností byly nabídkám uchazečů v rámci jednotlivých hodnotících kritérií členy komise přiděleny příslušné body.

ČERVENEC

Úřad povolil soutěžiteli WGAH GmbH převzít společnost PechaSan spol. s r.o. Společnosti WGAH i PechaSan působí v České republice zejména ve velkoobchodu s topenářským zbožím a sanitární technikou. Při jakémkoliv v úvahu připadajícím vymezení relevantních trhů bude spojením vzniklý subjekt dosahovat pouze relativně nízkých tržních podílů, a proto dospěl Úřad k závěru, že posuzované spojení nezvýší tržní sílu spojujících se soutěžitelů natolik, aby mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

ÚOHS povolil společnosti Tunica AG navýšit svůj stávající obchodní podíl na společnosti Plastochem Brno, spol. s r.o. a na slovenské společnosti Plastochem, spol. s r.o. Posuzován byl zejména dopad spojení na oblast výroby přírodního mikromletého vysokoprocentního vápence a oblast specializované distribuce chemických látek určených pro výrobu plastů.

Úřad povolil skupině PPF Group převzít společnosti CITY TOWER, s.r.o., ECM OFFICES LIBEŇ s.r.o., ECM CITY EMPIRIA a.s., VARENSKÁ OFFICE CENTER, a.s. a TABULA MAIOR, a.s. ze skupiny ECM REAL ESTATE INVESTMENTS A.G. Aktivity spojujících se soutěžitelů se překrývají zejména v oblasti pronájmu nebytových prostor, avšak vzhledem k nízkým tržním podílům nevzbuzuje fúze obavy z narušení hospodářské soutěže.

Dne 9. července 2009 se stal novým předsedou ÚOHS bývalý poslanec Parlamentu ČR Petr Rafaj. Rafaje do této významné funkce jmenoval na návrh vlády prezident České republiky Václav Klaus.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zveřejnil stručný informační materiál s názvem Povodně – informace pro poskytovatele veřejné podpory. Účelem tohoto materiálu je nastínit způsoby, jimiž je možno poskytnout pomoc subjektům zasaženým povodněmi, aniž by se poskytovatelé dostali do rozporu s pravidly poskytování veřejné podpory dle Smlouvy o Evropských společenství.

SRPEN

ÚOHS dal souhlas k fúzi LUMIUS/Českomoravská energetická. Později byla schválena také fúze ČEZ/ LUMIUS.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj uložil společnosti Kofola pořádkovou pokutu ve výši 4 855 000,- Kč.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj potvrdil uložení pokuty 100 tisíc korun zadavateli Povodí Labe. Důvodem jsou závažná pochybení při vypsání tendru na rekonstrukci zdí plavební komory v Lysé nad Labem. Zakázku z roku 2005 o objemu 44 mil. korun realizovala LABSKÁ, strojní a stavební společnost. Do tendru se přihlásilo 11 zájemců. Zadavatel omezil jejich počet losem na 5. Toto losování však neproběhlo transparentním způsobem, neboť jeho průběhu nebyl přítomen nikdo nezávislý. Úřad konstatoval, že provedení výběru losem je jedním z možných způsobů za předpokladu dodržení zásad transparentnosti, stejného zacházení a nediskriminace zájemců. Zadavatel musí způsob výběru zájemců zveřejnit v oznámení zadávacího řízení a samotné losování potom musí proběhnout zcela transparentně, tj. například za účasti notáře, který o losování vyhotoví zápis, nebo za přítomnosti zástupců zájemců, kteří podali žádost o účast v užším řízení. V šetřeném případě losování provedli tři zástupci státního podniku Povodí Labe, tedy pouze zadavatel sám.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj potvrdil uložení pokuty 100 tisíc korun zadavateli Správa železniční dopravní cesty, státní organizace za chyby ve veřejné zakázce „Optimalizace trati st. hr. SR – Mosty u Jablunkova – Bystrice n. Olší“. Dle zákona o veřejných zakázkách má zadavatel povinnost uveřejňovat údaje a informace o nadlimitní veřejné zakázce v Úředním věstníku Evropské unie. V uvedeném případě zadavatel neuveřejnil ani zadávací řízení, ani jeho výsledek, přestože objem zakázky dosahoval 155 mil. Kč a jednalo se tedy o nadlimitní zakázku. Výsledek tendru pak zadavatel nezveřejnil ani na Centrální adrese.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj potvrdil uložení pokuty 80 tisíc korun pražské Thomayerově nemocnici s poliklinikou. Důvodem byly chyby při zadávání zakázky na dodávku tepelné energie. Zadavatel v zadávacích podmínkách nevymezil minimální úroveň technických kvalifikačních předpokladů tak, aby odpovídala druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky, když požadoval, aby uchazeči disponovali provozovnou, čímž porušil zásadu zákazu diskriminace.

ÚOHS vydáním prvostupňového nepravomocného rozhodnutí konstatoval zneužití monopolního postavení společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. na trhu mobilních radiotelefonních

služeb ve veřejných mobilních telekomunikačních sítích NMT v letech 2000 a 2001. A to tím, že uvedené společnost (dříve ČESKÝ TELECOM) účtovala svým zákazníkům volajícím do sítě Vodafone Czech Republic a.s. vyšší částku než zákazníkům volajícím do sítě T-Mobile Czech Republic a.s. ÚOHS se případem začal znovu zabývat na základě nálezu Ústavního soudu z roku 2007. Pokuta nebyla uložena pro uplynutí lhůty pro uložení sankce.

ZÁŘÍ

Od 1. září 2009 mohou členské státy v řízeních před Evropskou komisí ve věcech veřejné podpory postupovat dle nového balíčku zjednodušujících opatření. Balíček obsahuje kodex osvědčených postupů a oznámení o zjednodušeném postupu.

Od září 2009 nabyl dále účinnosti zákon č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže. Novela obsahuje dílčí změny v působnosti zákona, dále v oblasti zakázaných dohod, kontroly koncentrací, řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Novela se dotýká také vyšetřovacích oprávnění ÚOHS a sankcí. Významné jsou především změny v oblasti spojování podniků. Zákon nově hovoří o tzv. zjednodušeném řízení o povolení spojení u fúzí, u nichž není podezření na možné narušení trhu. Tyto případy, které se týkají především firem s nízkým tržním podílem nebo změn z kontroly společné na výlučnou, je možné rozhodnout již do 20 dnů. Novela rovněž v souladu s komunitárním právem Evropské unie výslovně umožňuje sankcionovat právní nástupce soutěžitelů, kteří porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže. Pokuty ukládané sdružením soutěžitelů (komory apod.) se nově odvíjejí z výše obrátu všech členů sdružení, maximální výše činí 10 procent z této částky. Pravomoc vymáhat a vybírat pokuty přešla na obecného správce daně, kterým je celní úřad.

Úřad uzavřel šetření možných protisoutěžních ustanovení, které obsahovaly smlouvy o prodeji traktorů a originálních náhradních dílů uzavírané mezi společnostmi ze skupiny Zetor a jejich autorizovanými prodejci, resp. servis. Případ byl řešen mimo správní řízení. ÚOHS šetření zahájil v první polovině roku 2009 z vlastního podnětu. V jeho průběhu identifikoval některá ustanovení distribučních smluv, jež by mohla být v rozporu se zákonem o ochraně hospodářské soutěže. Zejména se jednalo o ustanovení: 1) zákazu prodeje konkurenčního zboží na dobu neurčitou včetně omezení použití neoriginálních náhradních dílů, 2) závazků minimálního odběru, 3) omezení prodeje mimo vymezené území či 4) možného nepřímého určování cen pro další prodej. Společnost Zetor Trade, s.r.o., která společně se společností ZETOR P.D.C. ze stejné skupiny uvedená ujednání s autorizovanými prodejci, resp. servis ve smlouvách uzavírala, v červenci 2009 navrhla sporné části smluv odstranit. Aktualizované smlouvy bez protisoutěžních ustanovení již byly předloženy Úřadu.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil transakci, v jejímž důsledku získala společnost BXR Logistics B.V. soutěžitele Čechofracht a.s. Během úvodní části šetření Úřad na základě několika stížností pojal obavu z toho, že by spojení mohlo vyústit v podstatné narušení hospodářské soutěže, a proto jej důkladněji posuzoval v tzv. druhé fázi správního řízení. Činnost spojujících se soutěžitelů se v České republice překrývá zejména

v oblasti poskytování komplexních logistických služeb. Úřad zaměřil svou pozornost mj. i na segment přepravy a zasilatelství hnědého uhlí, v němž bude mít subjekt vzniklý spojením významné postavení a jehož se týkaly též obdržené stížnosti. I v této oblasti však působí řada konkurenčních společností a odběrateli těchto služeb jsou společnosti z oblasti výroby elektřiny, ocelářství či chemického průmyslu, které mají silnou vyjednávací pozici a mohou na případnou změnu cen reagovat přechodem k alternativnímu dopravci. Na základě detailní analýzy relevantních trhů a možných dopadů spojení dospěl Úřad k závěru, že spojení BXR Logistics/Čechofracht nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, a proto spojení povolil bez závazků.

Úřad povolil spojení soutěžitelů PPF Group N.V. a Garnet Holding B.V. Aktivity spojujících se soutěžitelů se překrývají pouze v oblasti pronájmu nebytových prostor a developerské činnosti. V obou těchto oblastech nedosáhne tržní podíl vzniklého PPF Holdingu takových hodnot, které by vzbuzovaly obavy z možného narušení hospodářské soutěže.

Předseda Úřadu uložil pokutu 816 000 korun společnosti DELLUX CZ. Uvedená společnost od roku 2002 uzavírala se svými odběrateli (autorizovanými prodejci) zakázané dohody o určení cen pro další prodej, které mohly vést k narušení hospodářské soutěže na trhu distribuce selektivní kosmetiky. Předmětem činnosti společnosti Dellux je mj. distribuce výrobků selektivní kosmetiky obchodních značek Yves Saint Laurent, Stella McCartney, Oscar de la Renta, Jean Paul Gaultier a některých dalších, a to prostřednictvím autorizovaných prodejců. Podle uzavřených dohod měli mít odběratelé povinnost dodržovat maloobchodní ceny stanovené společností DELLUX CZ.

ŘÍJEN

Úřad vydal tři prvostupňová rozhodnutí týkající se tendru Ministerstva financí na sanaci ekologických škod. Proti vyloučení ze zadávacího řízení podali návrhy na přezkoumání rozhodnutí zadavatele celkem tři uchazeči. Úřad zastavil správní řízení vedená na základě podání belgických společností DEC NV (DEME Environmental Contractors) a Dredging International NV a sdružení P-D Industriegesellschaft mbH + STAVOPROGRES BRNO, spol. s r. o. Úřad rozhodl, že návrh belgických společností nebyl podán oprávněným subjektem, neboť navrhovatel předtím nepodal námítky, které by splňovaly všechny požadavky dle zákona. Sdružení P-D Industriegesellschaft + STAVOPROGRES BRNO zase pochybilo, když svůj návrh nedoručilo zadavateli. Z uvedených důvodů musel ÚOHS obě řízení zastavit. Úřad však ve svých rozhodnutích konstatuje, že dokumentace obou těchto sdružení obsahovaly nedostatky, které by samy o sobě vedly k zastavení správních řízení. Naopak podání třetího uchazeče, sdružení PPF Advisory (CR) a. s., Ecosoil Sud GmbH, AVE CZ s.r.o., Dekonta a.s., bylo odůvodněné a zadavatel je dle aktuálního rozhodnutí ÚOHS povinen zrušit rozhodnutí o vyloučení uvedeného uchazeče ze zadávacího řízení, neboť bylo v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. V rámci tohoto řízení bylo také vydáno předběžné opatření v podobě pozastavení zadávacího řízení. Dle

zadavatele uvedené konsorcium nesplnilo kvalifikaci. Smlouva o sdružení mezi členy konsorcia měla být v rozporu se zákonem, podobně jako smlouvy uzavřené mezi PPF a subdodavateli. Dle zadavatele také velkokapacitní skládka dokládaná PPF ke splnění jednoho z technických kvalifikačních předpokladů neodpovídá svou volnou kapacitou minimálnímu požadavku zadavatele. Žádný z těchto důvodů k vyloučení ÚOHS ve svém rozhodnutí neuznal.

ÚOHS svými prvostupňovými nepravomocnými rozhodnutími uložil pokuty 1,8 milionu korun Ministerstvu zemědělství. Důvodem jsou pochybení v zakázkách na „integraci webových portálů (e-AGRI)“ a „systémovou centralizaci v rámci resortu“. V obou případech nebylo provedeno otevřené výběrové řízení a byly uzavřeny smlouvy se společností Telefónica O2 Czech Republic (v případě portálu e-AGRI spolu se společností T-SOFT spol. s r.o.). Zadavatel postupoval na základě jednacího řízení bez uveřejnění, což zdůvodňoval návazností na předchozí realizované zakázky a autorskými právy, jejichž nositelem je vybraný uchazeč. V průběhu správních řízení ÚOHS dospěl k závěru, že sice předložené znalecké posudky deklarují návaznost na předchozí realizované zakázky, avšak neprokazují, že by danou zakázku nemohl realizovat jiný dodavatel. Z dokumentace rovněž nevyplývá, že by zadavatel provedl jakékoliv šetření mezi dodavateli o možnosti realizace předmětné zakázky. Podmínky pro postup dle jednacího řízení bez uveřejnění tak nebyly splněny.

Úřad povolil svým rozhodnutím spojení soutěžitelů Doosan Heavy Industries Czech a.s. a ŠKODA POWER a.s.

Úřad zahájil celkem jedenáct správních řízení, která se týkají veřejných zakázek zadaných statutárním městem Liberec v souvislosti s mistrovstvím světa v klasickém lyžování. Správní řízení byla zahájena na základě výsledků kontroly, která probíhala od 16. března 2009. Kontrola se týkala 60 veřejných zakázek a 22 výběrových řízení na projektové práce a inženýrskou činnost a zajištění technického dozoru. V průběhu kontroly získal Úřad pochybnosti o tom, zda uvedené zakázky byly zadány v souladu se zákonem. Zásadním kontrolním zjištěním bylo účelové rozdělení předmětu veřejné zakázky tak, aby zadavatel mohl jednotlivé rozdělené části zadávat v méně přísném režimu zákona. Jednalo se například o realizaci stavebních prací ve sportovních areálech Ještěd a Vesec či nákup sněžných pásových vozidel. Paralelní kontrolní akce prováděná u zadavatele Technická univerzita Liberec stále probíhá.

LISTOPAD

Úřad povolil bez podmínek spojení soutěžitelů LIBUTE INVESTMENTS Ltd. a International Power Opatovice, a.s. Kupující strana LIBUTE INVESTMENTS je kontrolována společností J&T, která působí v současné době především v oblasti bankovníctví. V rámci uvedeného spojení se ÚOHS zabýval zejména dopady posuzovaného spojení na oblast centralizovaného zásobování teplem a výroby elektrické energie. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by předmětným spojením docházelo k podstatné změně ve spojením dotčených oblastech. Spojení, tak jak bylo notifikováno, nepovede podle zjištění ÚOHS k podstatnému narušení soutěže, a proto bylo povoleno.

Více než stovka odborníků na soutěžní právo zavítala do Brna na mezinárodní Svatomartinskou konferenci, která se uskutečnila v sídle ÚOHS. Tématem odborného setkání byly zejména poslední trendy a vývoj soutěžního práva v roce 2009. „Věřím, že konference bude pro všechny zúčastněné přínosem a posilou v profesním životě a také doufám, že se v Brně opět za rok v takovém počtu sejdem,“ konstatoval ve své uvítací řeči předseda ÚOHS Petr Rafaj.

Parlament České republiky schválil zákon o významné tržní síle, který se týká zejména vztahů mezi obchodními řetězci a jejich dodavateli. Dozorovým orgánem se od února 2010 stane ÚOHS.

Úřad povolil společnosti ČD Cargo, a.s. navýšit její akciový podíl na společnosti ČD Logistics, a.s., a tím i získat kontrolu nad touto společností. Dle rozhodnutí ÚOHS spojením společností ČD Cargo a ČD Logistics nedojde ke změně struktury dotčeného trhu, která by měla za následek narušení soutěže.

Zaměstnanci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se zúčastnili místního šetření Evropské komise, které se uskutečnilo v sídlech společností ČEZ, Severočeské doly a Energetický průmyslový holding.

Předseda ÚOHS Petr Rafaj navštívil Slovensko, kde se setkal s předsedkyní Protimonopolního úřadu SR Danicou Paroulkovou. Jednalo se o první návštěvu Petra Rafaje v sídle zahraničního soutěžního úřadu od jeho nástupu do čela ÚOHS v červenci 2009. „S předsedkyní slovenského úřadu paní Paroulkovou jsme si potvrdili, že oba úřady budou nadále velice úzce spolupracovat,“ uvedl po setkání Petr Rafaj.

Úřad svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím uložil pokutu 500 tisíc korun sedmi společnostem náležejícím do plynárenské skupiny RWE. Tyto společnosti při výběru dodavatele „PE trubek pro skupinu RWE v ČR a zhotovitele jejich plynovodů a zařízení pro rok 2009“ nepostupovaly podle zákona o veřejných zakázkách, přestože naplňují definici tzv. sektorového zadavatele. Sektoroví zadavatelé jsou povinni řídit se zákonem pouze u nadlimitních tendrů souvisejících s výkonem jejich relevantní činnosti. Finanční limit v případě veřejných zakázek na dodávky činí 11,7 mil. korun. Objem dané veřejné zakázky je přitom 40 milionů. Při stanovení výše pokuty ÚOHS zohlednil právní složitost případu. Předmětem přezkumu byla především otázka, zda jsou jednotlivé společnosti skupiny RWE sektorovými zadavateli či nikoliv. Tato otázka přitom nebyla dosud Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení řešena.

PROSINEC

S blížícím se zahájením činnosti registru de minimis uspořádal ÚOHS v závěru roku seminář, na kterém byly shrnuty informace o režimu podpory de minimis a realizátorskou firmou byla prezentována zkušební verze programové aplikace registru de minimis. V souvislosti s nabytím účinnosti Nařízení EP a Rady č. 1370/2007, o veřejných službách v přepravě cestujících, byly účastníci semináře seznámeni s novou právní úpravou. Druhý seminář na stejné téma se uskutečnil ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj v Praze.

AKTIVITY ÚOHS V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

OBLAST HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Robert Neruda
místopředseda ÚOHS
pověřený řízením Sekce
hospodářské soutěže

Ochrana soutěže v České republice v roce 2009

Soutěžní úřady po celém světě se v uplynulém období potýkaly s důsledky hospodářské krize. Nabízelo by se říci, že stejně tomu bylo i v případě Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ale nebylo by to přesné. I proto lze rok 2009 z pohledu ochrany soutěže v České republice spíše charakterizovat jako rok institucionální stabilizace a období posilování více ekonomického přístupu v jeho činnosti.

Stabilizací míním zejména skutečnost, že došlo k zastavení fluktuace zaměstnanců. Tým pracovníků Sekce hospodářské soutěže i dalších spolupracujících odborů se konsolidoval a postupem času je trénovanější a zkušenější. Základním kapitálem soutěžního úřadu jsou jeho lidé; pouze zkušenosti a kvalitní odborníci jsou schopni adekvátně reagovat na stále složitější výzvy, jež dnešní způsob soutěžního práva přináší.

Abychom byli této reakce schopni, učinili jsme v posledním roce několik změn vnitřní organizace. Od 1. 1. 2009 byl personálně posílen odbor kartelů, což odpovídá našemu přesvědčení, že kartely představují největší zlo pro hospodářství. Původní tři sektorové odbory, jež se zabývají zejména zneužitím dominance, vertikálními dohodami a soutěžní advokací, byly transformovány na dva – Odbor výroby a Odbor služeb. Kvalitu výstupů Úřadu v oblasti ochrany soutěže by mělo zvýšit též další interní opatření spočívající ve zřízení tzv. poradního sboru. Ten plní roli panelu ďáblovců advokátů v klíčových okamžicích šetření a správních řízení – před zahájením správního řízení, před vydáním sdělení výhrad a před vydáním rozhodnutí.

V roce 2009 došlo též k revitalizaci Odboru hlavního ekonomy, který má na starosti formulování a implementaci ekonomických

a ekonometrických analýz a postupů při aplikaci soutěžního práva. Hlavním ekonomem Úřadu se stal Milan Brouček, který kolem sebe soustředil tým složený z odborníků na ekonomii, statistiku a finanční analýzu. Personální a materiální posílení tohoto odboru je odrazem rozhodnutí Úřadu implementovat, v souladu s postupy Evropské komise a jiných soutěžních úřadů, ve své činnosti více ekonomický přístup. Jedná se přitom o velmi náročný postup (a to jak na množství potřebných znalostí a zkušeností, tak personálně a materiálně), který je potřeba používat efektivně a jehož výsledky nelze očekávat okamžitě. I proto jsem rád, že poměrně brzy jsme byli schopni přejít z fáze učení do fáze realizace více ekonomického přístupu. Již dnes můžeme sledovat první vlašťovky, a to jak při exaktním vymezení relevantního trhu, při aplikaci příslušných testů pro hodnocení unilaterálního jednání, hodnocení finančního zdraví podniků či při formulaci a ověřování v úvahu přicházejících teorií újm.

Stejně jako v minulém období Úřad věnoval svou pozornost a energii prevenci. Pokračoval ve vydávání svých oznámení (*soft law*), ve kterých interpretuje některé důležité koncepty používané „tvrdým“ právem. V oblasti kontroly koncentrací Úřad zkompletoval „jurisdikční“ balíček, který doplnil o Oznámení o konceptu spojení soutěžitelů a Oznámení o pojmu spojujících se soutěžitelů. V reakci na hospodářskou krizi (ale nikoli pouze v její souvislosti) vydal Úřad na jaře 2009 „krizový balíček“, do nějž patří oznámení, jež mají umožnit pružnější výkon kontroly spojování soutěžitelů. Do této kategorie patří Oznámení o zákazu uskutečňování spojení a výjimkách z něj a Oznámení o obraně společnosti v hospodářských potížích, jež v České republice poprvé souhrnně pojednává o podmínkách aplikace tzv. *ailing firm* obrany. V reakci na novelu zákona č. 155/2009 Sb. Úřad podrobněji rozvedl institut zjednodušeného řízení v oblasti povolování spojení. Jedná se přitom o významnou změnu, která by měla přinést úsporu nákladů a administrativní zjednodušení u celé řady spojení, jež typově nepředstavují nebezpečí pro soutěž. Posledním vydaným *soft law* je Oznámení o dohodách zanedbatelného významu, které reaguje na změnu koncepce pravidla *de minimis* v soutěžním zákoně po jeho poslední novele.

Samotné aplikační činnosti Úřadu dominovalo dokončování probíhajících kauz, čemuž odpovídá vyšší počet vydaných rozhodnutí a naopak méně řízení zahájených, to vše v porovnání s rokem 2008. Uplynulé období prokázalo životaschopnost existujícího leniency programu z roku 2007. Přibýly nové žádosti, a to včetně žádostí o částečnou imunitu, používány jsou i markery či souhrnné žádosti. Úřad se rovněž přiklonil k pragmatickému přístupu, když poprvé přijal společnou žádost více

soutěžitelů o imunitu od pokuty, a to poté, co ověřil, že takový postup je jediná prakticky realizovatelná cesta k odhalení předmětného kartelu. Na straně druhé se jasně ukazuje, že i přes spolupráci žadatelů o shovívavost představují kartely velmi složité případy, a to zvláště tehdy, jsou-li tyto dohody mnohostranné a multijurisdikční. I proto Úřad považuje za významné vlastní vyhledávání kartelů; v uplynulém období zahájil dvě správní řízení na základě vlastního šetření.

Proceduru narovnání považujeme i nadále za flexibilní nástroj k řešení některých soutěžních kauz. V končícím roce bylo narovnání použito v případech *Albatros* (zakázané vertikální dohody o distribuci sedmého dílu řady Harry Potter) a ve věci *RWE Transgas – zálohy*. Posléze uvedený a první případ aplikace procedura narovnání na zneužití dominantního postavení názorně ukazuje některé z výhod, jež tato procedura přináší. Skupina RWE podle zjištění Úřadu nevyvinula bez objektivně ospravedlnitelných důvodů přiměřené úsilí k nápravě chybného postupu při stanovení nepřiměřeně vysokých záloh pro více než 100 tisíc zákazníků. Zjednodušeně řečeno, placením vyšších záloh vznikla zákazníkům újma a účastníkovi řízení neoprávněný prospěch. Díky proceduře narovnání bylo příslušné řízení ukončeno sice s pokutou, avšak velmi rychle. Rozhodnutí bylo vydáno do čtyř měsíců od zahájení řízení, a to mj. díky závazku RWE odškodnit své zákazníky postižené dotčeným jednáním.

V některých případech je nejvhodnější cestou řešení nevyhovující situace na trzích soutěžní advokacie. Úřad se v uplynulém období zabýval, zda na trhu skladování zemního plynu nedochází k praktikám bránícím konkurenci ve vstupu a působení na trhu dodávek zemního plynu. Po intenzivní spolupráci našeho Úřadu s Energetickým regulačním úřadem a skupinou RWE bylo toto šetření ukončeno přijetím závazků mimo správní řízení, které spočívají v dobrovolném uvolnění 20 % vlastních skladovacích kapacit skupiny RWE konkurenci do roku 2013 a ve zkrácení vnitropodnikové rezervace kapacit o 12 let. Toto řešení bylo zvoleno na základě našeho přesvědčení, že mimosankčním řešením problému bude lépe dosažena náprava možného protisoutěžního stavu. Přijatá opatření by měla vytvořit podmínky pro rozvoj konkurence na trhu dodávek zemního plynu, z níž budou profitovat zákazníci.

Jedinou oblastí, kde se hospodářská krize projevila hmatatelně, je kontrola spojování podniků. V minulém roce došlo k výraznému poklesu počtu notifikovaných spojení, a to cca o jednu čtvrtinu. Stejnému trendu čelí i ostatní soutěžní úřady. V dobách krize totiž zpravidla dochází k utlumení akvizic. Přitom jen velmi malé množství Úřadem posuzovaných transakcí se týkalo soutěžitelů v hospodářských potížích. Úřad v uplynulém roce vedl dvě řízení ve druhé fázi, z toho jedno spojení bylo povoleno na základě strukturálních závazků (*Agrofert/Agropol*). To druhé bylo po důkladném prošetření shledáno jako soutěžně kompatibilní, a proto povoleno bez jakýchkoli doprovodných opatření

(*BXR Logistics/Čechofracht*). Mezi precedenčně významná rozhodnutí lze, podle mého soudu, zařadit rozhodnutí *HZP/ZP Agel*, ve kterém bylo konstatováno, že zdravotní pojišťovny při výkonu zdravotního pojištění nevyvíjejí hospodářskou činnost, a proto nejsou soutěžiteli ve smyslu soutěžního práva (dané spojení nepodléhalo povolení pro nesplnění notifikačních kritérií). V rozhodnutí *Libute/IPO* pak Úřad vyšel z dispozičního charakteru řízení o povolení spojení, v souladu s nímž je Úřad oprávněn rozhodovat pouze o spojení v takové podobě, ve které je mu notifikováno, a to případně bez ohledu na těžko ověřitelné a účastníky řízení popřené spekulace ohledně skutečného uspořádání transakce. Druhou stranou tohoto přístupu je povinnost stran poskytnout Úřadu správné a úplné informace a možnost zrušení rozhodnutí v důsledku porušení této povinnosti.

Již tradicí se stalo podzimní setkání odborníků na soutěžní právo. To letošní, nazvané Svatomartinská konference, nabídlo celkem šest panelových diskusí, jichž se zúčastnilo na třicet panelistů z více než 10 zemí. Diskutovány byly mj. otázky vztahu soutěžního práva a ochrany duševního vlastnictví, regulace obchodních řetězců, výměny informací jako protisoutěžního deliktu či možných opatření proti protisoutěžním zásahům ze strany orgánů veřejné moci. Téměř 150 účastníků konference je pro nás závazkem v tradici svatomartinských konferencí pokračovat i v budoucích letech. Kromě vlastních akcí jsme se organizačně podíleli na červnové konferenci o soukromoprávním prosazování soutěžního práva pořádané Univerzitou Karlovou a aktivně se účastnili na mnoha dalších konferencích a seminářích. Tím vším usilujeme o podněcování odborné diskuse v našem oboru.

Oblastí, v níž se bude Úřad pro příště více profilovat, jsou sektorová šetření. V jejich průběhu lze dobře využít nově nabývané zkušenosti s aplikací ekonomických a ekonometrických postupů. Do budoucna hodláme tohoto institutu, jež má nově výslovnou oporu v soutěžním zákoně, využívat k odhalování tržních dysfunkcí a navrhování vhodných řešení, ať již aplikací soutěžního práva, nebo změnou regulace. I nadále budeme investovat své úsilí do prosazování více ekonomického přístupu, avšak zapomínat nechceme ani na otázky právní. Mám na mysli zejména zajištění řádného procesu v právně i skutkově složitých soutěžních kauzách. Výzvou v tomto ohledu je například vyvážené zacházení s obchodním tajemstvím účastníků a třetích stran. Již nyní pracujeme na přípravě oznámení o narovnání a v plánu máme též související revizi pravidel pro výpočet pokuty, pro soutěžní advokacii či lenien-cy programu.

Tato i další opatření budeme činit proto, aby na konci první dekády třetího tisíciletí byl český soutěžní úřad aplikačně konsistentní a transparentní soutěžní institucí. Naše úsilí směřuje k ekonomicky racionálním a hmatatelným výsledkům naší činnosti ospravedlňujícím existenci soutěžního úřadu v očích soutěžitelů i spotřebitelů.

Statistické údaje

NEJVYŠŠÍ POKUTY ULOŽENÉ V ROCE 2009

Případ	Forma porušení zákona	Výše sankce	Pravomocně
České dráhy	Zneužití dom. postavení	254 mil.	ano
Pekaři	horizontální kartel	52,8 mil.	ano
RWE Transgas	Zneužití dom. postavení	10 mil.	ano
Kofola	procesní porušení zákona	4,855 mil.	ano
HUSKY CZ	vertikální kartel	2,316 mil.	ne

Většina zahájených správních řízení se podobně jako v minulých letech týkala oblasti spojování soutěžitelů. Do konce listopadu 2009 bylo v této oblasti zahájeno celkem 37 správních řízení, přičemž pět z nich bylo vedeno v režimu tzv. zjednodušeného řízení. Všechna správní řízení byla povolena bez podmínek, výjimkou je případ fúze AGROFERT HOLDING, a.s. a Agropol Group, a.s. Svůj souhlas zde Úřad podmínil splněním několika strukturálních závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže, které účastník řízení před vydáním rozhodnutí přijal. Na správních poplatcích v oblasti fúzí ÚOHS vybral přes 3,5 mil. korun.

V oblasti kartelových dohod byla nově zahájena dvě správní řízení. Od účinnosti nového leniency programu ÚOHS obdržel celkem 9 žádostí o plnou imunitu. Kromě uvedených žádostí bylo uděleno ještě celkem 7 markerů. Mezi významné případy,

kteří ÚOHS řešil, patří vydání druhostupňového rozhodnutí ohledně zneužití dominantního postavení společnosti České dráhy, či případ RWE Transgas a nesprávně stanovených záloh za plyn.

Kromě správních řízení řešil ÚOHS několik méně závažných případů tzv. soutěžní advokací. Tyto případy se týkaly mj. České komory architektů, podzemních zásobníků plynu, společností Pražská teplotárenská, SAP ČR či prodeje traktorů Zetor.

Mezi trhy, které ÚOHS ve větší míře sledoval, patřily telekomunikace, prodejní a poprodejní služby u motorových vozidel, mezibankovní poplatky při platbách platebními kartami, autobusová doprava. Byla provedena rozsáhlá analýza oblasti elektroenergetiky, primárně zaměřená na obchodování na Power Exchange Central Europe (dříve Energetická burza Praha).

OBLAST VEŘEJNÉ PODPORY

Jednou z nejvýznamnějších událostí roku 2009 bylo schválení novely zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje (dále jen „Novela“), která nabyla účinnosti dne 1. 6. 2009. Novela zavádí nový pojem „koordináční orgán veřejné podpory“, který souhrnně označuje ÚOHS a Ministerstvo zemědělství jakožto orgány kompetentní k výkonu činnosti v zákoně vymezených oblastech veřejné podpory. ÚOHS vykonává působnost koordináčního orgánu mimo oblast zemědělství a rybolovu. Další novinkou, kterou Novela přinesla je povinnost poskytovatele vyžádat si předchozí stanovisko koordináčního orgánu k podáním učiněným před zahájením řízení před EK a v jeho průběhu. Koordináčním orgánům byla nově svěřena pravomoc v oblasti evidence a kontroly využívání podpor de minimis, a to prostřednictvím nově vytvořeného centrálního registru de minimis. V registru budou shromažďovány informace o všech podporách de minimis,

poskytnutých po 1. 1. 2010. Plně funkční využití registru de minimis se očekává od 1. 1. 2012, kdy registr již bude obsahovat údaje o poskytnutých podporách de minimis za celé rozhodné období. Novelou byla rovněž nově upravena sankční ustanovení zákona č. 215/2004 Sb., a sice byly zavedeny následující pokuty: i) za neposkytnutí potřebné součinnosti, ii) za přestupek a iii) za správní delikt. O uložení pokuty rozhoduje koordináční orgán.

V souvislosti s ekonomickou a hospodářskou krizí ÚOHS koordinoval protikrizový program veřejné podpory. A sice na základě Sdělení Komise – Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize oznámil EK program podpory za Českou republiku. EK jej schválila jako Český přechodný rámec, ke kterému ÚOHS vydal aplikační doporučení. Oba dokumenty ÚOHS zpřístupnil na svých internetových stránkách.

Statistické údaje

Stanoviska k problematice veřejné podpory vydaná poskytovatelům/příjemcům	568
Prenotifikace, notifikace, oznámení dle blokové výjimky	47
Připomínky k návrhům právních předpisů ČR	69
Účast na seminářích, pracovních skupinách k problematice VP, konzultace	140
Účast na poradních výborech a jednáních k oznámeným případům	9
Odborné články v tisku a informačních listech	10
Žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	6
Stížnosti u EK a spojená agenda	12

OBLAST VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Přehled nejvyšších uložených pokut v roce 2009

zadavatel	výše pokuty	pravomocná
Ministerstvo zemědělství	1.000.000,-Kč	ne
Ministerstvo zemědělství	800.000,-Kč	ne
Dopravní podnik hl. města	800.000,-Kč	ne
Královéhradecký kraj	800.000,-Kč	ne
Ministerstvo práce a soc. věcí	800.000,-Kč	ano
Společnosti skupiny RWE	500.000,-Kč	ne
Stat. město Ústí nad Labem	300.000,-Kč	ne

Celkem byly v roce 2009 do konce listopadu uloženy v prvním stupni pokuty v celkové výši 7.685.000,-Kč. Většina těchto sankcí nebyla ještě zaplacená, protože zadavatelé podali rozklad k předsedovi ÚOHS. Kromě zaplacených pokut jsou příjmem státního rozpočtu také propadlé kauce. V roce 2009 tak byly vybrány více než 3 miliony korun. Celková výše složených kaucí činila do konce listopadu 49.251.014,-Kč. Navrhovatelům bylo z této částky vráceno přes 30 milionů. Většina podání tak byla ÚOHS shledána jako odůvodněná.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže do konce listopadu 2009 zahájil celkem 284 správních řízení. V prvním stupni bylo vydáno 171 rozhodnutí. Bylo vydáno také celkem 79 předběžných opatření. ÚOHS oproti tomu v 30 případech návrh na vydání předběžného opatření zamítl.

PREZENTACE ÚOHS V MÉDIÍCH

Úřad klade na spolupráci se sdělovacími prostředky značný důraz. Právě prostřednictvím médií jsou totiž závěry jednotlivých rozhodnutí ÚOHS vnímány širokou veřejností. Úřad si v uplynulém roce i z tohoto důvodu nechal zpracovat průzkum veřejného mínění. Z něj mj. vyplynulo, že výrazná většina dotázaných je přesvědčena o prospěšnosti existence této instituce pro fungování ekonomiky. Většina respondentů byla také dobře

obeznámena s kompetencemi ÚOHS. Úřad je spojován především se stíháním a trestáním kartelových dohod a dohledem nad zadáváním veřejných zakázek.

Základním komunikačním prostředkem mezi ÚOHS a novináři jsou tiskové zprávy, kterých ÚOHS do konce listopadu 2009 vydal celkem 119. Z nich 47 se týkalo oblasti hospodářské soutěže,

44 pak veřejných zakázek. Tiskové zprávy jsou společně s dalšími materiály rozepisovány na více než sto adres sdělovacích prostředků z České republiky i zahraničí. Největší zájem médií byl spojen s rozhodnutím ohledně společnosti České dráhy, jmenováním nového předsedy ÚOHS či zahájením šetření Evropské komise v energetických společnostech na území ČR. Tiskové zprávy jsou zveřejňovány také na webových stránkách www.compet.cz, kde jsou ke stažení i další materiály, zejména informační listy. Číslo roku 2009 byla věnována následujícím tématům: ÚOHS a předsednictví ČR v Radě EU, Dohody o určování cen pro další prodej, Soutěžní politika a hospodářská krize, Veřejné zakázky,

Energetika a Významné události roku 2009. Speciální brožura byla vydána v souvislosti s pořádáním konference Competition Day, která se uskutečnila v polovině května 2009 v Brně.

Odbor vnějších vztahů spolupracuje s několika periodiky, ve kterých vycházejí pravidelně články o ÚOHS. Jedná se o následující sdělovací prostředky: Prosperita, Parlament, Vláda, Samospráva, časopis Moravské hospodářství, Veřejná správa. Ve sledovaných médiích se v prvních jedenácti měsících roku 2009 objevilo 5 500 zmínek o práci ÚOHS.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Klíčovou událostí ovlivňující mezinárodní vztahy celé České republiky, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nevyjímaje, bylo předsednictví ČR v Radě EU v první polovině roku 2009. V oblasti hospodářské soutěže se českému předsednictví podařilo dosáhnout schválení závěrečné verze a podpisu smlouvy mezi Jižní Koreou a ES o spolupráci ve věcech protisoutěžního jednání. Tato smlouva ulehčuje výměnu informací a kooperaci mezi soutěžním úřadem Jižní Koreje, Evropskou komisí a soutěžními úřady členských států EU v oblasti ochrany hospodářské soutěže a zvyšuje tak šanci na efektivní odhalení kartelů, zneužití dominantního postavení nebo jiných praktik, které poškozují trhy smluvních stran.

Zástupci Úřadu i v roce 2009 nadále aktivně reprezentovali Českou republiku svým vystupováním na mezinárodních konferencích a seminářích. Proběhlo více než dvacet prezentací

a příspěvků Úřadů např. v rámci Soutěžního výboru OECD, výroční konference a seminářů ICN (Mezinárodní soutěžní síť), seminářů CECI (Central European Competition Initiative), konference IDRC (International Development Research Center), konference k prosazování soutěžního práva v nově přistoupivších zemích EU, výroční konference IBA (International Bar Association), na půdě soutěžních úřadů Lotyšska, Albánie, Srbska atd.

Nejdynamičtější a nejfrekventovanější spolupráce probíhala jako každým rokem v rámci Evropské unie, konkrétně pod hlavičkou Evropské soutěžní sítě (ECN), kde byl Úřad zastoupen v mnoha pracovních skupinách a v některých z nich také prosadil vlastní témata k prodiskutování a vyřešení. Pracovníci Úřadu se rovněž ve třech případech ujali významné role zpravodaje poradních výborů pro fúze a antitrust.

DRUHOSTUPŇOVÉ ROZHODOVÁNÍ A SOUDNÍ PŘEZKUM

Hospodářská soutěž

V roce 2009 bylo k 7.12. podáno celkem 16 rozkladů, dvě žádosti na obnovu řízení a jedna žádost o opatření proti nečinnosti. Předseda ÚOHS vydal celkem 20 rozhodnutí, z nichž většina nebyla meritorních. Nejvýznamnějším případem bylo uložení pokuty 254 milionů korun společnosti České dráhy za zneužití dominantního postavení. V oblasti hospodářské soutěže bylo proti pravomocným rozhodnutím ÚOHS podáno 9 žalob. Oproti tomu soudy vydaly celkem 24 rozsudků. Potvrzen byl například kartel distributorů léčiv a další případy.

Veřejné zakázky

V oblasti veřejných zakázek bylo do konce listopadu 2009 podáno 150 rozkladů. Z vydaných druhostupňových rozhodnutí předseda ÚOHS v 49 případech potvrdil závěry prvního stupně a zamítl rozklad. Čtyři rozklady byly zamítnuty pro opožděnost, 3 prvostupňová rozhodnutí byla zrušena a vrácena k novému projednání, dvě zrušena a řízení zastavena, v 6 případech došlo

ke zpětvzetí rozkladu a ve čtyřech ke zpětvzetí návrhu. Jedno rozhodnutí bylo vydáno jako autoremedura.

Co se týče statistiky soudních přezkumů, bylo ke Krajskému soudu v Brně podáno celkem 35 soudních návrhů, v nichž byl soudní stranou ÚOHS. Z tohoto počtu Krajský soud v Brně rozhodl ve prospěch Úřadu ve 24 případech a v 11 případech bylo rozhodnuto v neprospěch ÚOHS. Nejvyšší správní soud projednával celkem 14 případů. Z tohoto počtu bylo ve prospěch Úřadu rozhodnuto celkem 6 případů.

Mezi významné judikáty patří rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci žalobce Horácké stavební, s.r.o. a rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R233/2007/02 ze dne 28.5.2008. Příklad nejdříve přezkoumával Krajský soud v Brně, který uvedl, že zadavatel svým postupem, kdy nespécifikoval termín „zjevná nepřiměřenost“ hodnoty jiného hodnoticího kritéria, než je cena, porušil zákon, neboť zadávací podmínky nebyly v tomto směru

dostatečně jasné a rozhodnutí zadavatele je tak zpětně nekontrolovatelné. Tento rozsudek Nejvyšší správní soud zrušil a konstatoval, že „zjevná nepřiměřenost“ jakožto neurčitý právní pojem není pojmem nejasným, a proto jeho použití v zadávací dokumentaci nezpůsobuje její „neúplnost, nejasnost a nejednoznačnost“. Tento termín je s ohledem na zvláštnosti předmětu

veřejné zakázky předvídatelný, přičemž se nejedná o abstraktní pojem, jelikož je definován odkazem na konkrétní zakázku. Odkazuje přitom i na dnes již zrušenou vyhlášku č. 240/2004 Sb. o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti, která s tímto termínem operovala.

ROZPOČET ÚOHS A POČET ZAMĚSTNANCŮ

Rok	rozpočet schválený v Kč	limity počtu zaměstnanců
2005	143 801 000	123
2006	134 209 000	123
2007	137 952 000	124
2008	141 949 000	126
2009	143 619 000	126
2010	133 291 000*	126

* schváleno Hospodářským výborem PSP ČR

AGENDA 2010

Hospodářská soutěž

V následujícím období bude Úřad dále rozvíjet více ekonomický přístup. Ten využije nejen ve správních šetřeních, ale i v sektorových analýzách, kterým se hodlá intenzivněji než dříve věnovat. Věříme, že v roce 2010 lze očekávat nárůst počtu rozhodnutí týkajících se nejzávažnějšího protisoutěžního jednání, tedy kartelových dohod. Tato oblast je i nadále prioritou soutěžního úřadu. Úřad se v tomto směru zaměří zejména na oblast služeb, kde zatím ani na komunitární úrovni nedošlo k odhalení většího počtu kartelů. Cílem zájmu ÚOHS jsou i dohody bid rigging, na jejichž prevenci a odhalení bude Sekce hospodářské soutěže spolupracovat se Sekcí veřejných zakázek. Úřad bude dále sledovat i chování dominantů na trhu. Jedná se zejména o elektroenergetiku se zaměřením na otázky stanovení velkoobchodních a maloobchodních cen. Sledovat v roce 2010 budeme i nadále oblast telekomunikací, prodeje a poprodejních služeb u motorových vozidel či trh železniční dopravy nákladní i osobní. ÚOHS bude pokračovat ve vydávání metodických materiálů, tedy tzv. soft law. Nově by měla být zpracována pravidla procedury narovnání, revize se týká stanovování pokut či soutěžní advokacie. Zvažována je též úprava leniency programu.

Významná tržní síla

Prvního února 2010 nabude účinnosti zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, který rozšíří pravomoci Úřadu do oblasti, která byla do té doby regulována pouze soukromým právem, zejména pravidly na ochranu před nekalou soutěží.

Nová regulace se vztahuje na soutěžitele, kteří odebírají zemědělské a potravinářské produkty za účelem prodeje spotřebitelům (typicky tzv. obchodní řetězce); pokud mají takoví odběratelé ve vztahu ke svým dodavatelům významnou tržní sílu, tedy pokud se dodavatel stává závislým na odběrateli ve vztahu k možnosti dodávat své zboží spotřebitelům a odběratel si vůči dodavateli může vynutit jednostranně výhodné obchodní podmínky, je jim zakázáno tuto tržní sílu zneužívat. Existence tržní síly je presumována, pokud obrat odběratele přesáhne 5 mld. Kč.

Zneužíváním významné tržní síly se rozumí jen soustavná, nikoliv nahodilá činnost odběratele, která není jen zanedbatelného významu, tedy pokud jejím cílem nebo výsledkem může být narušení hospodářské soutěže. Zákon v šesti přílohách demonstrativním způsobem vypočítává, jaké jednání by mohlo být zejména považováno za zneužívání.

Veřejné zakázky

Od prvního ledna 2010 nabudou účinnosti novelizace zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona, které rozšiřují pravomoci ÚOHS o možnost uložení zákazu plnění smlouvy, a to zejména v případech, kdy zadavatel uzavře smlouvu bez uveřejnění zadávacího či koncesního řízení, ačkoli má povinnost toto řízení vyhlásit. Dále bude zavedena možnost uložit zákaz plnění veřejných zakázek dodavatelům, kteří budou překládat nepravdivé údaje o své kvalifikaci. Obě tyto změny by měly vést ke zvýšení efektivity přezkumného řízení, budou však současně klást vyšší nároky na rozhodovací činnost, neboť se bude jednat

o případy s přímým dopadem na plnění konkrétních zakázek a obchodní možnosti dodavatelů.

Poslanecká sněmovna projednává i věcnou novelizaci zákona o veřejných zakázkách, jejíž přijetí lze předpokládat počátkem roku 2010. Probíhá také legislativní proces, který by měl vyústit v přijetí nového zákona o veřejných službách v přepravě cestujících. Tento zákon bude obsahovat mimo jiné i pravidla pro nabídkové řízení na výběr dopravců, nad jejichž dodržováním bude dohlížet ÚOHS. Přijetí zmíněných novelizací bude mít přímý dopad na výkon rozhodovací činnosti v oblasti veřejných zakázek a projeví se také v oblasti metodické, budou pořádány vzdělávací akce a připravovány metodické materiály k aktuálním otázkám.

Legislativní práce v oblasti veřejných zakázek budou za účasti ÚOHS pokračovat i v následujícím roce, zejména bude třeba připravit transpozici evropské směrnice upravující zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti.

Veřejná podpora

ÚOHS má povinnost od 1. ledna 2010 evidovat a kontrolovat poskytování podpor malého rozsahu, tzv. podpor de minimis. Koncem roku 2009 a první měsíce roku 2010 bude tedy pozornost odboru zaměřena zejména na „zprovoznění“ registru, přijímání žádostí poskytovatelů o registraci do systému a dokončení metodického pokynu k fungování registru.

V souvislosti s účinností novely zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona

o podpoře výzkumu a vývoje je rozšířena kompetence ÚOHS – odboru veřejné podpory, a sice odbor je oprávněn vést správní řízení, a to v souvislosti s ukládáním sankcí poskytovatelům i příjemcům veřejné podpory za neplnění zákonných povinností. Výkon uvedené nové kompetence se očekává zejména v souvislosti s existencí registru de minimis, neboť ÚOHS může poskytovateli uložit pokutu až do výše 100 000 Kč za neplnění povinnosti zapsat poskytnutou podporu de minimis do registru.

Odbor veřejné podpory bude i nadále aktivně pokračovat s šířením informací o veřejné podpoře, a to opět ve formě pořádání seminářů a konferencí o aktuálních otázkách a vývoji v této oblasti práva EU, tvorby metodických doporučení jakož i formou publikační činnosti.

Ve vztahu k Evropské komisi bude činnost zaměřena na prohlubování kontaktů s jednotlivými pracovníky Evropské komise – Generálního ředitelství pro Soutěž, do jehož kompetence oblast veřejné podpory náleží.

Mezinárodní spolupráce

V roce 2010 předpokládá Úřad stále aktivnější zapojení do událostí na mezinárodní scéně, a to především v rámci Mezinárodní a Evropské soutěžní sítě, Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) i jiných struktur. Na jaře 2010 bude v sídle Úřadu uspořádána mezinárodní Konference o prosazování soutěžního práva v nově přistoupivších zemích EU a v listopadu proběhne další ročník Svatomartinské konference se stále větším důrazem na mezinárodní účast.

